

Структура самостійної роботи студентів

Цілі СРС	Засвоювання досліджуваного матеріалу	Активність самостійності студентів	Розвиток творчих здібностей	Розвиток критичного мислення
Типи СРС	Творча	Дослідницька	Теоретичний огляд	Практична
Час виконання	1 тиждень	2 тижні	4 тижні	1 семестр
Рівень навчання студентів	Достатній	Середній	Вище середнього	Високий
Тип оцінки	Самооцінка	Оцінка однокурсників	Оцінка викладача	Сукупна оцінка
Рівень складності	Початковий	Розширений		
Джерела інформації	Інтернет	Періодичні видання	Книги	Дисертації, монографії
Форма презентації самостійної роботи	Друкований папір: звіт, дослідницька робота	Звіт в електронному вигляді	Доповідь і усні презентації	Творча форма: відеофрагмент, кросворд та інші типи

УДК 371.385.001.76

А.А. Дубініна, д-р техн. наук, проф. (ХДУХТ, Харків)

Г.А. Селютіна, канд. техн. наук, проф. (ХДУХТ, Харків)

Т.В. Щербакова, канд. техн. наук, доц. (ХДУХТ, Харків)

**ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ**

Освіта є основним пріоритетним напрямом і основним показником розвитку суспільства в усіх цивілізованих країнах світу. Країни конкурують не тільки товарами і послугами, але й системами освіти. Нові умови вимагають нових технологій навчання, особливістю яких є активна участь в процесі отримання знань самого студента. В

результаті у студента повинно розвинутися проблемне мислення, тобто не тільки вміння сформулювати проблему, намітити шляхи її вирішення, а й оцінити необхідні умови для її вирішення, в тому числі і способи отримання нової інформації, оволодіння новими інформаційними технологіями. Самостійна робота і самостійний пошук повинні стати постійною творчою діяльністю студента.

Зміст самостійної роботи визначається характером майбутньої спеціальності і ступенем підготовленості студентів, структурою навчального процесу в аудиторних і позааудиторних умовах, досвідченістю, професіоналізмом викладача і науково-методичним забезпеченням дисципліни.

Ефективність самостійної роботи студента залежить від якості керівництва нею з боку викладача. Він вибирає прийнятні методи, розробляє завдання, формулює їх мету, консультує перед виконанням завдань, спостерігає за ходом виконання самостійної роботи, своєчасно надаючи допомогу в подоланні труднощів, оцінює результати. При організації позааудиторної самостійної роботи студентів потрібно уникати шаблонів, підходити до цієї роботи творчо. Одним з моментів організації консультування є забезпечення реального доступу студента до викладача для зняття виникаючих проблем і питань. Одним з можливих варіантів такого доступу на кафедрі товарознавства та експертизи товарів є використання електронної пошти, за допомогою якої студент може спілкуватися з викладачем, задавати ці запитання, здавати виконані завдання на перевірку.

З метою розвитку творчих здібностей студентів на основі самостійної роботи, викладач повинен вміло поєднувати репродуктивну, продуктивну і творчу діяльність студентів при розробці завдань для самостійної роботи. При цьому необхідно направити пізнавальну діяльність на вирішення завдань, що вимагають нестандартних рішень, пошук і отримання нових знань, самостійну постановку проблеми і шляхів її вирішення. Розроблені для самостійного виконання завдання повинні змусити студента міркувати, самостійно отримувати знання і застосовувати їх.

В організації самостійної роботи важливе значення має правильне виділення питань для самостійного опрацювання із загального змісту теми. Будучи частиною теми, завдання для самостійної роботи повинні бути спрямовані на поглиблення знань в досліджуваній проблемі.

На лекційних заняттях з дисциплін «Токсичні речовини та методи їх визначення» обов'язково позначається місце питання, що виноситься на самостійне освоєння, в загальній системі знань з

дисципліни. Студента необхідно направити на пошук нових знань і рішень, попередньо вказавши на ті знання, вміння, які він отримав до даної теми, а також в курсі таких дисциплін, як «Хімія», «Товарознавство. Харчові продукти» і повинен використовувати їх при виконанні самостійних завдань. Сформувався такі види самостійної роботи студентів з цієї дисципліни, як: підготовка і написання міні-досліджень: рефератів, доповідей і коротких повідомлень з наданням студенту право вибору теми; самостійне рішення ситуаційних завдань з використанням навчально-методичного матеріалу, розробленого на кафедрі; підбір і вивчення літературних джерел, робота з періодичними фаховими виданнями та електронними ресурсами; підготовка до участі в науково-практичних конференціях; оформлення мультимедійних презентацій.

Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичного супроводу, передбаченого для вивчення цієї дисципліни: методичні рекомендації щодо виконання самостійної роботи, приклади вирішення поставленого завдання, відсилання до сучасних літературних джерел. Перед виконанням студентами самостійної роботи проводиться інструктаж щодо виконання завдання, який включає в себе мету завдань, зміст, терміни виконання, орієнтований обсяг роботи, критерії оцінки. Результативність самостійної роботи залежить від якості контролю за діяльністю студентів і рівня їх самоконтролю.

Таким чином, організацію самостійної роботи не можна розглядати поза контекстом педагогічного спілкування, що передбачає організацію пізнавальної діяльності студентів в комплексі формування професійних і особистісних компетенцій, необхідних для становлення інноваційного потенціалу сучасного конкурентоспроможного фахівця, готового до самостійної професійної діяльності.

УДК 378.147.001.76

Г.І. Дюкарева, канд. техн. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

У сучасних умовах стрімкого розвитку науки, швидкого накопичення та оновлення інформації, дуже важливо пробудити в людини інтерес до накопичення знань, навчити вчитися їй протягом всього життя. До того ж відомо, що знання, отримані самостійно, з